

1977

1. Beh. af Lovf. om Hærens Ordning.

1978

have ikke Gambetta og de øvrige Ledere af den franske Republik stærkere end nogen Anden, den Gang Krigen tog den skjebnesvangre Vending, maattet erkjende, hvor absolut nødvendigt det var at stramme Disciplinens strenge Bånd mere jernhaardt, end vi nogensinde have gjort det her i Danmark, og har man ikke ligeledes i det frie Amerika strammet dem mere jernhaardt, efterat Begivenhederne havde aabnet Vinen for Nødvendigheden deraf, saafremt man skulde vente at opnaa de Resultater af sin Hær, som man tilsigtede. Jeg siger derfor, mine Herrer, at ville vi fastholde Grundlaget for den almindelige Værnepligt, at enhver Mand skal føre Vaaben i Farens Stund, kan det ikke hjælpe, at vi tænke paa at opnaa Besparelser. Jeg har havt en anden Tanke, og jeg har netop havt den, fordi jeg i eet Punkt samstemmer med de Herrer, og det er, at man i Fredens Tid skal spare Landet for de store Byrder, men det kan ikke ske samtidigt med, at vi iastholde, at hele det værnepligtige Mandskab skal deltage i Uddannelsen; thi skal det ske, maa vi gaa andre Veie, nemlig den Veie, jeg antydede ijsor, at, medens vi lade Værnepligthsbyrden saa ligelig som mulig blive hos hele Befolkningen, saa indkalde vi dog kun saa stor en Styrke, som vi tro med de Midler, vi kunne undvære, at kunne skaffe en saa fyldestgjørende Uddannelse, som er nødvendig for at have en virkelig kampdygtig Hær, den være nu større eller mindre, det er ikke for mig Hovedsagen, men Hovedsagen er, at den Hær, vi have, duer Noget. Det er ikke for mig Hovedsagen, hvad den ærede sidste Laler jagde, at lægge den overveiende Magt, Lyngdepunktet for Magten hos Mærkerne; det er af den Slags Lyngdepunkter, som man havde i den franske Revolution, det var dem, som brøste og skrakte udenfor Forsamlingerne, som affatte og indsatte, og udenfor Fængslerne holdt et Hus, saa at man ikke skulde længes efter at faae en saadan Tilstand tilbage. Naar De paa denne Maade ville pointere Betydningen af den almindelige Værnepligt, saa bliver den almindelige Værnepligt en Forbandede for et Folk. Nei, naar den almindelige Værnepligt underordner sig den store Opgave at tjene Pligten og Fædrelandet, naar Pligtfølelsen bliver den almindelige Følelse og ledende Tanke i Hæren som overalt i Folket, saa kan jeg forstaa, at den almindelige Værnepligt kan forvandle hele Folket, men ikke naar man ved Siden af den gjør den Betragtning gjældende, at under den almindelige Værnepligt stikker egentlig den Betragtning:

J skulle selv have Magten, - J skulle ikke lade Oder kommandere ovenfra. Nei, Pligten skal have Magten; og naar vi føre Sagen andetsteds hen end paa Pligt punktet, saa tabe vi det Formaal aldeles af Syne, som vi egentlig først og fremmest skulle have for Øie. Som sagt, det der for mig er Hovedsagen, naar vi overhovedet skulle bevilge saa store Offre til Forsvarsvæsenet, som der er Tale om, er, at hvad enten Hæren er stor eller lille, vi da gjøre den saa kampdygtig som mulig og i Besiddelse af Disciplin i saa høi en Grad, som det er muligt at skaffe tilveie. Hvad der synes at hænge sammen med den samme Betragtning, er det ærede Medlems Udtalelser om Befalingsmændene. Jeg har før tilladt mig at paapege, hvad der ogsaa ved andre Leiligheder er kommet frem fra andre Sider, at vi mere og mere stille vore overordnede Poster i Statens Tjeneste saaledes, at der ingen Opfordring er for de fremadstræbende Talenter til at søge saadanne Poster. I Anmærkningerne til det foreliggende Forslag har den ærede Krigsminister oplyst, hvad jeg under Behandlingen af Lovforslaget om Telegrafembedsmændenes Lønning ogsaa tillod mig at fremhæve, hvorledes vi nu endelig ere naaede saa vidt, at der ikke er nogen Opfordring for det fremadstræbende Talent til at søge de overordnede Poster. Det er kommet saa vidt, at de Fremfremmelser i Hæren, hvortil det værnepligtige Mandskab har Afgang, er der Ingen, der vil have, og Krigsministeren har i saa Henseende oplyst, at det kun med Nød og neppe har været muligt at faae lidt over Halvdelen af Sekondlieutenanterne, og Korporalerne har man kun kunnet faae ved at opgive en stor Del af de Forordninger, som man har troet at maatte stille til dem. Nu fremsætter den ærede sidste Laler det Forslag, at man kan kommandere de Værnepligtige til at blive Befalingsmænd. Vi nærme os altsaa virkelig til det Standpunkt, at det skal være en Straf at blive Befalingsmand, at det, som skal drage ethvert Folk, men først og fremmest enhver Armee i Veiret, Hæren og Hæderen, ved igjennem en trofast Pligtgivenhed for sin Tjeneste at avancere fremad, det skal man nu opgive, og de overordnede Poster skulle nu være Straffeposter. Dette er dog virkelig et stærkt Stykke. Tror man virkelig at kunne skabe en seierriig Armee, en Armee som vil være istand til at løse de Opgaver, som vor Armee skal løse, hvis den overhovedet har Noget at udføre, ved at gaa ad den Veie, som den ærede sidste Laler har foreslaaet, saa er jeg saa fuld-